

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa E. M.

przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w [...].

o odszkodowanie związane z innym sposobem ustania stosunku pracy oraz

odszkodowanie za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w dniu 25 czerwca 2019 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 30 maja 2018 r., sygn. akt IV Pa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. oddala wniosek powódki o zasądzenie od strony pozwanej

kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Powódka E. M. wniosła o zasądzenie od Izby Administracji Skarbowej w [...]. kwoty 6.729,69 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wygaśnięcie stosunku pracy oraz odszkodowania za naruszenie zasady równego traktowania w kwocie 26.919,76 zł.

Sąd Rejonowy w S. wyrokiem z 6 lutego 2018 r., sygn. akt IV P [...], zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 6.729,69 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wygaśnięcie stosunku pracy wraz z ustawowymi odsetkami (pkt I) oraz kwotę 13.459,38 zł tytułem odszkodowania za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu wraz z ustawowymi odsetkami (pkt II);

w pozostałej części oddalił powództwo (pkt III), odstępując od obciążenia powódki kosztami procesu (pkt IV).

Powódka zaskarżyła wyrok Sądu Rejonowego w części oddalającej powództwo. Pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Rejonowego w zakresie rozstrzygnięcia w pkt. I, II, IV i V.

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 30 maja 2018 r., sygn. akt IV Pa [...], oddalił obie apelacje.

Wyrok Sądu Okręgowego pozwana zaskarżyła w części, to jest w zakresie oddalenia apelacji pozwanej. Zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego, to jest: (-) art. 18^{3a} k.p. polegające na przyjęciu przez Sąd, że doszło do dyskryminacji powódki przy dokonywaniu propozycji zatrudnienia, bez podania jednocześnie dokładnej podstawy dyskryminacyjnej, jaką pozwana miałaby zastosować; (-) art. 18^{3b} k.p. przez uznanie, że powódka uprawdopodobniła, że doszło do dyskryminacji, gdy tymczasem powódka nie wykazała, aby inny pracownik zatrudniony na stanowisku radcy prawnego w niepełnym wymiarze czasu pracy nie otrzymał propozycji zmiany zatrudnienia na pełny wymiar czasu pracy oraz nie uprawdopodobniła, że fakt dochodzenia przez nią roszczeń względem pozwanej miał stanowić podstawę jej dyskryminacji; (-) art. 8 w związku z art. 18^{3c} k.p. przez nieuwzględnienie przez Sąd faktu, że pozwana, dokonując zmian warunków pracy z uwagi na jej reorganizację strukturalną, dążyła do niedyskryminowania pracowników, a to właśnie powódka, będąc zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy, miała wyższe wynagrodzenie niż pozostali pracownicy zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy i wykonujący takie same zadania; (-) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 232 k.p.c. przez dokonanie dowolnej i błędnej oceny dowodów bez wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, przez niedokonanie merytorycznej analizy ukształtowania wynagrodzenia powódki w porównaniu do innych pracowników zatrudnionych na podobnych stanowiskach, która powinna polegać na uwzględnieniu i porównaniu potrzeb pracodawcy w okresie reorganizacji oraz nieuwzględnienie zeznań świadka J. K., a także nieuwzględnienie faktu, że powódka dotychczas była zatrudniona nie w O., lecz w Urzędzie Skarbowym w S. i została jej zaproponowana nadal praca w terenie.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że na tle stanu faktycznego tej sprawy doszło do powstania istotnych zagadnień prawnych. Skarżąca wywiodła, że: „Na tle art. 18^{3a} k.p. wyłania się problem prawny, a mianowicie pojęcie dyskryminacji w zatrudnieniu i jej podstaw w kontekście zasady równego traktowania określonej a art. 11² k.p.” W uzasadnieniu wniosku przywołała wypowiedzi judykatury dotyczące zasady równego traktowania pracowników oraz zasady niedyskryminacji pracowników. Dalej zaś między innymi wywiodła, że ani powódka, ani Sąd „nie wykazali, iż warunki zatrudnienia zaproponowane powódce były skrajnie inne niż zaproponowane innym pracownikom”, że powódka „nie wykazała, że tylko ona była zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy” i „miałaby być z tego tytułu dyskryminowana” oraz że porównując zaproponowane powódce warunki pracy powódki z warunkami pracy innych radców prawnych, nie można dopatrzyć się gorszego jej traktowania względem pozostałych radców prawnych.

Powódka, w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniosła o jej odrzucenie, ewentualnie o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, a także o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy odnieść się do wniosku powódki o odrzucenie skargi kasacyjnej. Wniosek ten powódka uzasadniała tym, że pozwana błędnie wskazała część wyroku, od którego została wniesiona skarga kasacyjna. Zdaniem powódki, zarówno z treści zarzutów kasacyjnych i ich uzasadnienia oraz ze wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia wynika, że skarga dotyczy jedynie części rozstrzygnięcia zawartego w pkt. I zaskarżonego wyroku, a nie jak błędnie wskazała pozwana całości rozstrzygnięcia z pkt I zaskarżonego wyroku – tj. oddalenia apelacji pozwanej. Powołane przez powódkę okoliczności nie uzasadniają odrzucenia skargi kasacyjnej. Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c., skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części (pkt 1), przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (pkt 2), wniosek o uchylenie

lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany (pkt 3); a także powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Zgodnie z kolei z art. 398⁶ § 2 k.p.c., podstawą odrzucenia skargi kasacyjnej jest: wniesienie skargi po upływie terminu, niezachowanie wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., nieopłacenie skargi, nieusunięcie w terminie braków skargi lub niedopuszczalność skargi z innych przyczyn. Rozbieżność pomiędzy wskazanym zakresem zaskarżenia (który jest zgodny z zakresem wniosku o uchylenie zaskarżonego wyroku) a treścią zarzutów kasacyjnych nie stanowi podstawy do odrzucenia skargi kasacyjnej. Jeżeli natomiast chodzi o błędne, w ocenie powódki, z perspektywy wskazanego zakresu zaskarżenia i zakresu wniosku o uchylenie zaskarżonego wyroku oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia (tj. wartość przedmiotu sporu zbyt niska w stosunku do zakresu zaskarżenia), to uwzględniając wskazaną w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia, okoliczność ta nie stanowi o niedopuszczalności skargi kasacyjnej. Zgodnie bowiem z art. 398² § 1 k.p.c., w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Pozwana wartość przedmiotu zaskarżenia określiła na kwotę 13.460 zł. Zdaniem powódki, wartość przedmiotu zaskarżenia powinna być wyższa. W tych okolicznościach zastrzeżenia powódki wobec zbyt niskiego określenia wartości przedmiotu zaskarżenia, nawet gdyby były zasadne, są obojętne z perspektywy oceny, czy skarga kasacyjna jest dopuszczalna ze względu na treść art. 398² § 1 k.p.c.

Uwzględniając powyższe, w ocenie Sądu Najwyższego, nie zachodzą podstawy do odrzucenia skargi kasacyjnej.

Skarżąca (strona pozwana) wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia występowaniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej i jego uzasadnienie winny wskazywać i zawierać pełne, profesjonalne wykazanie i uzasadnienie przesłanek przedsądu. Sąd Najwyższy nie może za stronę konstruować lub uzupełniać jurydycznych braków przesłanek przedsądu przedstawionych w skardze (por. postanowienie Sądu Najwyższego z

dnia 15 listopada 2007 r., II PK 159/07, LEX nr 863976). W przypadku wskazania na przesłankę występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), strona skarżąca ma obowiązek odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, a w uzasadnieniu tego wniosku przedstawić adekwatną argumentację prawną, wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącą, odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne), na czym polega rozbieżność w orzecznictwie i jakich kwestii owa niejednorodność dotyczy. Sformułowane zagadnienie powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., sygn. akt II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147; z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883).

Skarżąca nie spełniła powyższych wymagań. Poza przytoczeniem orzecznictwa Sądu Najwyższego na tle art. 11² k.p. art. 11³ k.p. art. 18^{3a} § 1 i 2 k.p., skarżąca nie sformułowała żadnego zagadnienia, to jest problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia. Z treści wniosku nie wiadomo bowiem, na czym polega problem prawny, który miałby rozstrzygać Sąd Najwyższy, a który

uzasadniałby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Natomiast na podstawie przedstawionej argumentacji można wysnuć wniosek, że w skarżąca kwestionuje rozstrzygnięcie Sądu drugiej instancji, powołując się na judykaturę Sądu Najwyższego, a więc że nie chodzi o problemy prawne, ale o niewłaściwą subsumcję.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji. Sąd Najwyższy oddalił wniosek o powódki o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, gdyż w postępowaniu tym działała ona osobiście (mając do tego uprawnienia z tytułu statusu radcy prawnego), a nie przez pełnomocnika.

[aw]